

Διονύσιος Φιλιώτης*

Να ξεπεράσουμε την κατάρα του Σισύφου

* Πρόεδρος ΣΦΕΕ

Η φαρμακευτική βιομηχανία, σε ρόλο Σισύφου, βρίσκεται τον τελευταίο καιρό πάλι με το βράχο στη ρίζα του βουνού. Τα μέτρα που κλήθηκε να λάβει η Πολιτεία για την εξοικονόμηση πόρων στο χώρο της υγείας στόχευσαν κυρίως τον τομέα του φαρμάκου, έναν τομέα που χρόνια τώρα αποτελεί την εύκολη λύση.

Παρόλα αυτά, ο φαρμακευτικός κλάδος συνεργάστηκε εποικοδομητικά και συνέβαλλε να επιτευχθεί ο στόχος μείωσης της φαρμακευτικής δαπάνης κατά 1 δις ευρώ το 2010 και περαιτέρω κατά 1 δις ευρώ το 2011. Η φαρμακευτική βιομηχανία έφτασε στην κορυφή του βουνού.

Ανακοινώσεις, νέα μέτρα που θεωρούνται «πανάκεια» για το σύστημα και αλληλαγές σε μέτρα που έχουν ήδη ληφθεί οδηγούν τη φαρμακευτική βιομηχανία να κυλήσει ξανά, με έναν ακόμη βαρύτερο βράχο, χωρίς να είναι βέβαιη η επιτυχία και αποτελεσματικότητα των μέτρων.

Κάθε δυσπραγία στον τομέα της δημόσιας κοινωνικής ασφάλισης μεταφέρεται στο φάρμακο και το επηρεάζει σε πολλαπλά επίπεδα. Την ίδια στιγμή, καθυστερεί η λήψη μέτρων που αφορά στο υπόλοιπο 80% του τομέα της υγείας, γεγονός που εγείρει εύλογα ερωτήματα και περιορίζει την αποτελεσματικότητα που θα μπορούσαν να έχουν τα μέτρα.

Σήμερα, εκκρεμούν ζητήματα στον κλάδο των φαρμακευτικών εταιρειών, όπως τα χρέη των νοσοκομείων, που σε συνδυασμό με τις εξελίξεις στην αγορά απειλούν τη βιωσιμότητα του κλάδου, τη στιγμή που καταβάλλει τεράστιες προσπάθειες να παραμείνει υγιής και να συμβάλει στον εκσυγχρονισμό του συστήματος υγείας.

Τα προαναφερθέντα έχουν, δυστυχώς, επιπτώσεις στη λειτουργία του συστήματος παροχής φαρμακευτικής περίθαλψης. Πλέον, η άμεση πρόσβαση του πολίτη στο φάρμακο καθίσταται δυσχερής. Την ίδια στιγμή, η κυβέρνηση επαναφέρει μοντέλα που χρησιμοποιήθηκαν στο παρελθόν, όπως η λίστα

φαρμάκων, προκειμένου να συγκρατήσει τη φαρμακευτική δαπάνη. Ήδη, η προσπάθεια εφαρμογής της λίστας έχει επιφέρει τεράστια αναστάτωση με ορατό τον κίνδυνο να αποσυρθούν από την αγορά καινοτόμα φάρμακα, αποτελεσματικά σε σχέση με το κόστος, που συμβάλλουν στην απόδοση του συστήματος υγείας. Επομένως, αντί να υπάρξει όφελος για τα ασφαλιστικά ταμεία θα προκληθεί κλίμα θεραπευτικής ανασφάλειας, ελλείψεις φαρμάκων και παράλληλα θα αποτραπεί η κυκλοφορία νέων σημαντικών καινοτόμων φαρμάκων.

Επιπλέον, σκέψεις για εισαγωγή μέτρων όπως αυτό της συνταγογράφησης με βάση τη δραστική ουσία, όχι μόνο δεν θα επιφέρουν μείωση της δαπάνης, αλλά ταυτόχρονα θα εγείρουν ζητήματα που σχετίζονται με την ποιότητα και γνησιότητα των φαρμάκων που διακινούνται στη χώρα. Ο ΣΦΕΕ έχει κατ'επανάληψη τονίσει ότι μόνο η επώνυμη συνταγογράφηση διασφαλίζει τον ασθενή, την ποιότητα της θεραπείας και την κοινωνική ασφάλιση.

Ο ΣΦΕΕ πιστεύει ότι τα μέτρα που αφορούν στο φάρμακο έχουν εξαντηληθεί. Έχουμε επανειλημμένα τονίσει ότι ο κλάδος δεν αντέχει άλλες μειώσεις τιμών. Έχουμε αποδείξει ότι το φάρμακο είναι η κορυφή του παγόβουνου. Αν δεν ληφθούν μέτρα που σχετίζονται με τον έλεγχο των ιατρικών πράξεων και διαγνωστικών εξετάσεων, αν δεν εφαρμοστούν μέτρα ελέγχου της ποιότητας και αξιολόγησης της παροχής υπηρεσιών υγείας, αν δεν εξορθολογιστεί ο νοσοκομειακός τομέας, αν δεν πραγματοποιηθεί επιτέλους ένα σχέδιο ολοκληρωμένης πρωτοβάθμιας φροντίδας, τότε θα χρειαστούμε και άλλα «μεσοπρόθεσμα προγράμματα». Οποιοδήποτε επιπλέον μέτρο θα λειτουργήσει αρνητικά για τη βιωσιμότητα των φαρμακευτικών επιχειρήσεων και την πρόσβαση των ασθενών σε φαρμακευτική θεραπεία. Θα οδηγήσει σε στρέβλωση του ανταγωνισμού και αύξηση των δαπανών υγείας.

Η ευκαιρία που έχουμε, τη δεδομένη χρονική συγκυρία, για μία πραγματική υγειονομική μεταρρύθμιση, η οποία θα δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για ένα αποτελεσματικό σύστημα υγείας δεν πρέπει να χαθεί.

Ο ΣΦΕΕ έχει καταστήσει σαφές στην Πολιτεία ότι επιθυμεί να είναι αρωγός της στην προσπάθεια για την καταπολέμηση της κακοδιαχείρισης και της σπατάλης στο σύστημα υγείας, την εξοικονόμηση σημαντικών πόρων σε αυτό και τη δημόσια κοινωνική ασφάλιση, επιτυγχάνοντας το ζητούμενο, δηλαδή τη χρηστή διαχείριση των οικονομικών της υγείας.

Η φαρμακευτική βιομηχανία στην Ελλάδα αντιλαμβάνεται την κρισιμότητα των περιστάσεων και έχει προτείνει λύσεις. Ζητούμενο για την Πολιτεία είναι να απενοχοποιηθεί επιτέλους το φάρμακο και να το μετατρέψει σε εργαλείο συγκράτησης των συνολικών δαπανών υγείας και ανάπτυξης για τη χώρα. Επιπλέον, η Πολιτεία να υιοθετήσει δοκιμασμένα και επιτυχημένα μοντέλα λειτουργίας της φαρμακοβιομηχανίας και της αγοράς υγείας άλλων χωρών,

προκειμένου ο τομέας της υγείας να αποτελέσει την ατμομηχανή της ανάπτυξης της χώρας.

Θα πρέπει να καταστεί σαφές ότι η Πολιτεία και η Φαρμακοβιομηχανία μοιράζονται κοινούς στόχους. Δηλαδή, άμεση πρόσβαση κάθε πολίτη σε φαρμακευτική θεραπεία η οποία είναι αποτελεσματική σε σχέση με το κόστος και πληροί τα υψηλότερα κριτήρια ποιότητας. Να ασχοληθούμε δηλαδή με την «αξία» που προέρχεται από το φάρμακο και όχι μόνο με το κόστος. Ταυτόχρονα, διασφάλιση της βιωσιμότητας του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης και επαρκής κάλυψη του πληθυσμού σε φάρμακα. Ο ΣΦΕΕ έχει προτείνει στην Πολιτεία ένα νέο υπόδειγμα συνεργασίας το οποίο μπορεί να αποτελέσει το μοντέλο για όλους τους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας. Το νέο υπόδειγμα εδράζεται στην αντίληψη ότι κάθε πρόταση, κάθε ευφυής και έξυπνη λύση είναι επωφελής για όλους (win-win). Έχει δε τρία χαρακτηριστικά.

Πρώτον, η διαρκής διαβούλευση της Πολιτείας με τους παραγωγικούς φορείς για την εκπόνηση επιχειρησιακών σχεδίων, την αναζήτηση των βέλτιστων πρακτικών και την εξεύρεση ορθών αποφάσεων και «έξυπνων» λύσεων. Αποφάσεων, οι οποίες όταν δεν είναι υπερβολικές και ακραίες επιφέρουν τα επιθυμητά αποτελέσματα. Λύσεων, οι οποίες λαμβάνονται στο πλαίσιο δεοντολογικών αρχών που χαρακτηρίζουν και εμπνέουν τις πράξεις της Πολιτείας και των επιχειρήσεων. Έξυπνων λύσεων, που πραγματικά συμβάλλουν στην αποδοτικότητα του συστήματος υγείας και όχι λύσεων με βραχυπρόθεσμα αποτελέσματα.

Δεύτερον, ανάπτυξη παντού. Η έξοδος από την κρίση δεν θα επιτευχθεί με την απομόνωση στα «καταφύγια» που κάθε κλάδος και κάθε επιχείρηση έχει οικοδομήσει. Επιδιώκουμε ένα κράτος που θα στέκεται αρωγός στην επιχειρηματικότητα. Που θα προάγει την εξωστρέφεια. Που θα δημιουργεί τις κατάλληλες προϋποθέσεις, ώστε η Ελλάδα να αποτελέσει κέντρο ενίσχυσης της καινοτομίας και κόμβο στην έρευνα, ανάπτυξη και παραγωγή φαρμάκων.

Τρίτον, η διαφάνεια και η χρηστή διαχείριση των οικονομικών της υγείας. Οι τεράστιες σπατάλες του παρελθόντος λόγω της ελλείψεως μηχανοργάνωσης και τεχνολογικού εκσυγχρονισμού ΟΛΟΥ του συστήματος υγείας δεν μπορούν να συνεχίζονται.

Δεν χρειάζεται να ανακαλύψουμε τον τροχό. Οι λύσεις υπάρχουν και έχουν δοκιμαστεί με επιτυχία διεθνώς. Δεν αρκεί τίποτε άλλο παρά να τις αντιγράψουμε. Οποιαδήποτε καθυστέρηση, κάθε μέρα που χάνουμε στην εφαρμογή λύσεων πληροφορικής είναι σε βάρος του ασθενή, της δημόσιας υγείας και των οικονομικών της.

Εν κατακλείδι, ειλικρινής διάλογος, σαφείς κανόνες και διαφάνεια, εποικοδομητική συνεργασία στη λήψη αποφάσεων και προσήλωση στην ανάπτυξη, αποτελούν τη συνταγή ώστε η Πολιτεία και η Φαρμακοβιομηχανία να επιτύχουν τον κοινό τους στόχο. Τονίζω για μία ακόμη φορά, η κρίση που βιώνουμε σήμερα μας προσφέρει τη μεγάλη ευκαιρία. Μην τη χάσουμε. ■